

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:

Senioři v rezidenčních zařízeních a jejich subjektivní vnímání potřeb

Autor práce: **Petra Křižková**

Obor studia: **Pedagogika volného času**

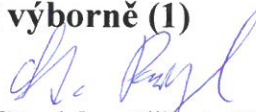
Posuzovaná práce čítá celkově 101 stran a vhodně se člení na dvě části, totiž přehledovou a výzkumnou. Pro zpracování přehledové části, rozdělené na čtyři kapitoly, posloužila autorce vědecká literatura v počtu 35 titulů a také internetové zdroje. Výzkumnou část autorka směřovala na zkoumání názorů participantů svého výzkumu, využívajících služeb rakouských rezidenčních zařízení. Chtěla tak – podle vlastních slov – nabídnout pohled do jiného prostředí a prezentovat cizojazyčný výzkum.

Přehledová část poskytuje základní orientaci v problematice, která představuje teoretický základ pro kvalifikovanou metodologii prezentovaného výzkumu a také klíč k interpretaci jeho výsledků. Na rozdíl od jiných studentských prací, které se zabývají obdobným tématem, je správné, že autorka využívá nejen běžně dostupné české manualistiky – především Čevela-Kalvach-Čeledová: „Sociální gerontologie“ –, nýbrž i německojazyčných pramenů, např. P. Baltes: „Das hohe Alter“ či H. W. Opaschowski: „Das Mosesprinzip“. Myšlenky z této práce v podobě desatera doporučení autorka představuje v podkapitole 2.2. Již v přehledové části autorka také prezentuje rakouské pojetí aktivizace klientů v rámci institucionalizované péče o seniory, což je vhodné právě z hlediska jejího výzkumu, který bude odrážet tamní situaci. Z teoretického hlediska považuje autorka za klíčové teorie potřeb A. H. Maslowa a M. Maxe-Neeffa. Uvádí také aplikaci jejich teorií na specifické potřeby seniorů z německé publikace G. Mötzingové.

Výzkumná část představuje aplikaci těchto teoretických vhlédů. Hlavní výzkumnou otázku ohledně subjektivního vnímání potřeb seniorů autorka tematizuje do pěti konkrétnějších témat, týkajících se jejich potřeb, totiž důležitosti, frekvence, případné nepotřebnosti, hierarchizace potřeb a aktivit k naplnění potřeb. Hodnotný je popis tvůrčího přístupu, který autorka optimalizovala tak, aby vyhovoval jak tázaným osobám, tak potřebám vlastní řešerše. Kladení otázek, naslouchání klientům, nahrávání rozhovorů a jejich přepisy zvyšují svoji hodnotu tím, že autorka musela překonat bariéru cizího jazyka, která je při naslouchání a vedení živého rozhovoru náročnější než například pouhá četba textů, jakkoli obsahujících rozsáhlejší slovní zásobu než „prosté“ rozhovory se seniory. K použitému termínu „pečovatelé o duši“, užitém na str. 60, je třeba poznamenat, že německé „Seelsorger“ odpovídá spíše českému „duchovní“. Z líčení seniorů plyne jejich celková spokojenost s kvalitou služeb a mezilidských vztahů. Nelze však zcela souhlasit se spíše pocitovým tvrzením autorky, která hodnotí rakouské seniory výše než české (str. 79). Takový zjednodušený závěr by sám o sobě neplatil, i kdyby zkoumala v téže práci obdobným způsobem také klienty některého srovnatelného českého zařízení.

Práce je psána velmi poctivě, důkladně, je zde minimum chyb či překlepů, byla jistě psána bez chvatu a je plodem dlouhodobějšího autorčina zájmu.

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji klasifikaci **v ý b o r n ě (1)**

Posudek vypracoval: **doc. JUDr. Stanislav Příjbyl, Ph.D., Th.D., J.C.D.**

Datum: 1. 5. 2017